

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: 034-08/22-04/010
URBROJ: 580-16/119-2022-004
Zagreb, 1. ožujka 2022.

HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
Hrvatska gospodarska komora
Sektor za trgovinu i financijske institucije
N/P gospodina Josipa Zahera, potpredsjednika

10000 Zagreb
Rooseveltov trg 2

PREDMET: Hrvatska gospodarska komora

- zamolba za tumačenjem odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom
- obavijest Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja; dostavlja se

Veza: Vaš broj: KLASA: 330-01/22-04/1, URBROJ: 311-49-01-02, od 26. siječnja 2022.

Poštovani gospodine Zaheru,

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je 26. siječnja 2022. zaprimila dopis Hrvatske gospodarske komore, Sektora za trgovinu i financijske institucije (dalje u tekstu: HGK) poslovni broj: KLASA: 330-01/22-04/1, URBROJ: 311-49-01-02, od 26. siječnja 2022. u vezi s primjenom odredbi Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21., dalje u tekstu ZNTP ili Zakon).

S obzirom na potrebu za usklađenim djelovanjem AZTN-a, kao tijela zaduženog za provedbu ZNTP-a i Ministarstva poljoprivrede, kao stručnog nositelja izrade toga Zakona, a u skladu s uobičajenom praksom, pitanja s prijedlogom odgovora AZTN-a, upućen na znanje te eventualnu dopunu tome ministarstvu 3. veljače 2022.

Nakon što je AZTN 28. veljače 2022. zaprimio dopis Ministarstva poljoprivrede KLASA: 023-01/21-01/11, URBROJ: 525-07/0187-22-92 od 21. veljače 2022. u kojem se to ministarstvo, između ostalih, očituje i o pitanjima dostavljenima posredstvom HGK, u nastavku, iznosimo sljedeće usuglašene odgovore.

U nastavku ovoga dokumenta citira se tekst postavljenih pitanja (označeno kurzivom) te iznose odgovori na ta pitanja (označeno klasičnim pismom).

1. pitanje:

Obraćamo Vam se zamolbom za tumačenje odredbi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih prakse u lancu opskrbe hranom, a vezano za različita tumačenja od strane trgovaca i dobavljača.

Nastavno na sve molimo dodatno pojašnjenje načina formiranja akcijske cijene za proizvodno i tržišno osjetljive poljoprivredne i prehrambene proizvode na akciji po prodajnoj cijeni koja za krajnjeg potrošača ne može biti niža od 34% od krajnje prodajne cijene.

Formira li se u navedenom slučaju akcijska cijena primjenom koeficijenta najmanje 1,10 ili ne?

Nedoumica se, naime, pojavila obzirom na odgovor AZTN-a na pitanje br. 5., XII. skupine pitanja od 2.09.2021.g. koji glasi:

„5. pitanje: Primjenjuje li se odredba o minimalnom koeficijentu iz čl. 2. st. 1. t. 17 od 1.10 za osjetljive proizvode i kada se radi o proizvodima na akciji, kada je u primjeni i odredba iz čl. 11. st. 2. t. 27. (najveći dopušteni postotak akcijskog sniženja 34%). Navedeno bi podrazumijevalo da trgovac koji primjenjuje koeficijent od 1,10 ne može dalje snižavati cijenu na akciji, odnosno kako bi uvrstio proizvod na akciju, mora nužno imati proizvod u redovnoj prodaji uz koeficijent uvećanja (maržu) veći od 1,10.

Odgovor:

Krajnja prodajna cijena je pojam koji se veže uz proizvodno i tržišno osjetljive poljoprivredne i prehrambene proizvode, a ZNTP strogo propisuje formulu za izračun te cijene, kao i akcijske cijene tih proizvoda. U tom smislu, krajnja se prodajna cijena računa kao umnožak nabavne cijene i minimalno koeficijenta 1,10 (dakle, taj koeficijent, odnosno marža, može biti i viši od propisanog minimuma od 1,10), što se uvećava za odgovarajuću stopu poreza na dodanu vrijednost. Cijena takvih proizvoda u akcijskoj prodaji ne može biti niža za više od 34 % od krajnje prodajne cijene, odnosno popust na takve proizvode ne može biti veći od 34% od krajnje prodajne cijene. Dakle, ako se prilikom izračuna krajnje prodajne cijene primijeni koeficijent veći od minimalnog(1,10), tada ta cijena, uvećana za odgovarajuću stopu PDV-a, čini krajnju prodajnu cijenu. Primjerice, ako je nabavna cijena proizvoda 10,00 kn te se prilikom izračuna krajnje prodajne cijene primijeni koeficijent 1,20 i stopa PDV-a od 25%, tada krajnja prodajna cijena toga proizvoda iznosi $(10,00 \text{ kn} \times 1,20) + 25\% \text{ PDV} = 12,00 \text{ kn} + 3,00 \text{ kn} = 15,00 \text{ kn}$. Pritom, cijena proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda prodanih na akciji, ne smije biti niža od nabavne cijene tih proizvoda s porezom na dodanu vrijednost, budući da je to zabranjeno člankom 11. stavkom 1. 77 točkom 24. ZNTP-a, stoga trgovac koji takve proizvode podaje u okviru akcijske ponude, mora i o tome voditi računa. Konkretno, ako se na nabavnu cijenu u iznosu 10,00 kn primijeni koeficijent 1,10 i stopa PDV-a 25% krajnja prodajna cijena bila bi $(10 \times 1,10) + 25\% \text{ PDV} = 11,00 \text{ kn} + 2,75 \text{ kn} = 13,75 \text{ kn}$. Dakle, u redovnoj prodaji taj se proizvod ne bi mogao prodavati ispod 13,75 kn, dok se na akciji ne smije prodavati uz popust veći od 34% od krajnje prodajne cijene, pri čemu treba voditi računa i o tome da se taj proizvod ne smije prodavati po cijeni nižoj od nabavne cijene s PDV-om, u ovom slučaju, dakle ta cijena ne može biti niža od 12,50 kn $(10,00 + 25\% \text{ PDV})$.”

Naime, dobavljači navedeni odgovor tumače na način da se koeficijent 1,10 ne primjenjuje pri formiranju akcijske cijene za ptoppp proizvode.

Odgovor:

Takvo tumačenje, ne samo da nije ispravno, već ni ne proizlazi iz citiranoga odgovora.

Naime, polazišna točka za izračun ZNTP-om dozvoljene akcijske cijene proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (dalje u tekstu: PTOPPP) je upravo krajnja prodajna cijena, pri čemu je formula za izračun krajnje prodajne cijene = nabavna cijena tog

proizvoda $\times$ najmanje koeficijent 1,10 (a može i veći) + odgovarajuća stopa PDV-a. Akcijska cijena toga proizvoda ne smije biti niža od 34% od tako izračunate krajnje prodajne cijene.

Iz toga proizlazi da ako trgovac u maloprodaji za PTOPPP primjeni maržu veću od 10%, primjerice, maržu od 30%, krajnju prodajnu cijenu tada čini nabavna cijena uvećana za maržu od 30% (odnosno koeficijent 1,30) i odgovarajuću stopu PDV-a. Akcijska cijena toga proizvoda za krajnjeg potrošača ne može biti niža od 34% od tako dobivene krajnje prodajne cijene (nabavna cijena $\times$ koeficijent 1,30 + odgovarajuća stopa PDV-a), odnosno taj se proizvod na akciji ne može prodavati uz popust veći od 34% od krajnje prodajne cijene.

Dakle, kupac – trgovac u maloprodaji mora voditi računa o tome da PTOPPP krajnjem potrošaču:

- u redovnoj prodaji ne prodaje po cijeni nižoj od krajnje prodajne cijene (u protivnom čini povredu iz članka 11. stavka 1. točke 26. ZNTP-a)
- prilikom akcijske prodaje takvog proizvoda, akcijska cijena ne bude niža od 34% od krajnje prodajne cijene tog proizvoda, što primjerice uključuje i sniženje cijena zbog povećanja pakiranja, netežine proizvoda, bez povećanja krajnje prodajne cijene (u protivnom čini povredu iz članka 11. stavka 1. točke 27. ZNTP-a)
- prilikom akcijske prodaje, akcijska cijena tih proizvoda ne smije biti niža od njihove nabavne cijene s PDV-om, jer se prodaja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om smatra nepoštenom trgovačkom praksom u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

Slijedom iznesenoga, jasno je da ne može biti ispravan stav o tome da se „*koeficijent 1,10 ne primjenjuje pri formiranju akcijske cijene za ptoppp proizvode*“ (op.cit.).

Pitanje 2.

U odnosu na pitanje veleprodaje:

Radi se primjerice o našem veleprodajnom kupcu, npr. restoranu tvrtke Koestlin koji uzima namirnice od nas na veleprodaji, na veliko (količine nisu za osobnu upotrebu), uz veleprodajni račun ALI je ujedno i „zadnja karika u lancu“, ne preprodaje robu dalje...

Mora li cijena biti formirana minimalno koeficijentom 1,10 za proizvodno i tržišno osjetljive poljoprivredne i prehrambene proizvode ili ne mora?

Odgovor:

Pojam „krajnja prodajna cijena“ vezan je isključivo uz prodaju PTOPPP u maloprodaji krajnjem potrošaču. Da je tome tako proizlazi, ne samo iz definicije toga pojma, već i iz dikcije nepoštenih trgovačkih praksi izvedenih iz toga pojma, definiranih u članku 11. stavku 1. točkama 26. i 27. ZNTP-a.

Iako u članku 2. ZNTP-a nije dana izravna definicija pojma „krajnji potrošač“, iz ostalih odredbi toga Zakona jasno proizlazi da je riječ o osobi koja kupuje poljoprivredni ili prehrambeni proizvod od trgovca u maloprodaji. Ovako shvaćanje konzistentno je i s definicijom potrošača iz članka 5. točke 15. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, br. 41/14., 110/15., 14/19., dalje u tekstu: ZZP), u kojoj je „potrošač“ definiran kao svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, ali i članku 9. stavku 1. Zakona o trgovini („Narodne novine“, br. 87/08., 96/08., 116/08., 116/08., 76/09., 114/11., 68/13., 30/14., 32/19., 98/19., 32/20., dalje u tekstu: ZT), prema kojoj je „trgovina na malo“ definirana kao kupnja robe radi daljnje prodaje potrošačima za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu, kao i profesionalnim korisnicima ako za tu prodaju nije potrebno ispunjavanje dodatnih minimalnih tehničkih i drugih uvjeta propisanih posebnim propisima.

Dakle, krajnja prodajna cijena formira se isključivo kao maloprodajna cijena, a formira je trgovac u maloprodaji.

Trgovina na veliko je člankom 7. stavkom 1. ZT-a definirana kao kupnja robe radi daljnje prodaje profesionalnim korisnicima, odnosno drugim pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju neku registriranu ili zakonom određenu djelatnost.

Stoga, ako kupac kupuje PTOPPP radi njihove daljnje prodaje pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju registriranu ili zakonom određenu djelatnost, a ne krajnjem potrošaču u maloprodaji, njihova cijena se ne formira kao krajnja prodajna cijena, definirana člankom 2. stavkom 1. točkom 17. ZNTP-a.

O tome je li PTOPPP prodan kupcu u smislu ovoga Zakona ili krajnjem potrošaču, ocjenjivat će AZTN u svakom konkretnom slučaju, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti relevantne za konačno razjašnjenje stvari.

3. pitanje:

U odnosu na javnu nabavu:

Što je s formiranjem cijena za kupce javne nabave?

Da li se takvi subjekti u smislu formiranja krajnje prodajne cijene za PTOPPP proizvode tretiraju drugačije ili ne?

Naime, neki kupci mogu raspisati tender za potrebe vlastite kuhinje – npr. bolnice: oni su potrošač namirnica.

I za njih (oni su samo primjer) vrijedi pravilo formiranja cijene 1,10 za PTOPPP proizvode?

Odgovor:

Odredbom članka 2. stavka 1. točkom 7. ZNTP-a kupac je definiran kao svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o poslovnom nastanu te osobe, ili svako javno tijelo u Europskoj uniji, odnosno svako javnopravno tijelo definirano u skladu s propisima kojima se uređuju upravni sporovi, koja kupuje poljoprivredne i prehrambene proizvode, pri čemu pojam „kupac“ može obuhvaćati skupinu takvih fizičkih i pravnih osoba. Prema tome, ako su obveznici javne nabave javna tijela koja kupuju poljoprivredne i prehrambene proizvode koji imaju značajnu pregovaračku snagu u smislu odredbi članka 3. ZNTP-a, onda će i na njih primjenjivati odredbe ZNTP-a.

Kao i za sve obveznike primjene odredbi ZNTP-a, cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i/ili način njezina određivanja odnosno izračuna, se utvrđuje u okviru ugovora između kupca i dobavljača u skladu s odredbama članka 5. stavka 2. ZNTP-a

Odgovor na pitanje o tome hoće li se na kupce – obveznike javne nabave primjenjivati odredbe ZNTP-a o krajnjoj prodajnoj cijeni, ovisit će o tome kupuje li kupac - obveznik javne nabave PTOPPP radi njihove daljnje prodaje pravnim ili fizičkim osobama koje obavljaju registriranu ili zakonom određenu djelatnost, ili krajnjem potrošaču u maloprodaji.

U tom smislu, ako bi dobavljač prodavao PTOPPP proizvode kupcu – obvezniku javne nabave, koji obavlja registriranu ili zakonom određenu djelatnost, primjerice bolnicama, ne bi se primjenjivale odredbe ZNTP-a o krajnjoj prodajnoj cijeni i iz toga pojma izvedene nepoštene trgovačke prakse, budući da se u konkretnoj primjeru, bolnica ne može smatrati krajnjim potrošačem.

Važno je napomenuti da je na temelju odredbi Pravilnika o izmjenama Pravilnika o poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, pokvarljivim te proizvodno i tržišno osjetljivim poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima („Narodne novine, broj 24/22.; dalje u tekstu: Pravilnik), koji je na snagu stupio 1. ožujka 2022., između ostaloga, pomaknut i datum stupanja

na snagu popisa proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda s 1. ožujka 2022. na 1. ožujka 2023.

Unatoč tome što su proizvodno i tržišno osjetljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi definirani Zakonom o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21., dalje u tekstu: ZNTP) u osnovnim skupinama, zbog potrebe osiguranja pravne sigurnosti, AZTN će primjenjivati, odnosno ispitivati usklađenost ugovora i načina poslovanja u odnosu na odredbe o krajnjoj prodajnoj cijeni, kao i iz njih izvedene nepoštene trgovačke prakse: zabranu prodaje proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ispod krajnje prodajne cijene (članak 11. stavak 1. točka 26. ZNTP-a) te zabranu prodaje tih proizvoda na akciji uz popust veći od 34% od krajnje prodajne cijene (članak 11. stavak 1. točka 27. ZNTP-a), kao i odredbu o obvezi plaćanja razlike u cijeni više isporučenih, a neprodanih proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (članak 12. stavak 2. točka 2. ZNTP-a), od 1. ožujka 2023., kada na snagu stupa popis proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Zaključno, valja ponovno istaknuti da su odgovori iz ovoga dokumenta načelne naravi, a svrha mu je isključivo pojašnjavanje pojedinih odredbi radi lakšeg snalaženja adresata u prilagodbi i primjeni Zakona. Drugim riječima, prezentirani odgovori na pitanja adresata ne obvezuju AZTN ni u jednom konkretnom upravnom postupku, budući da AZTN donosi odluke u smislu Zakona na temelju utvrđenih svih relevantnih činjenica i okolnosti u postupku, vezanih kako uz sam način sklapanja ugovora, tako i uz cjelokupan sadržaj i provedbu ugovora.

S poštovanjem,

Voditeljica Odjela za pravna pitanja
utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi

Sandra Mikinac dipl. iur.

O tome obavijest:

1. Ministarstvu poljoprivrede
2. Hrvatskoj udruzi poslodavaca

Dostaviti:

1. Hrvatska gospodarska komora, Sektor za trgovinu i financijske institucije, N/R gospodina Josipa Zahera, potpredsjednika, 10000 Zagreb, Rooseveltov trg 2, poštom i na adresu: jzaher@hgk.hr
2. Ministarstvu poljoprivrede, na adrese: miljenko.rakic@mps.hr, juraj.orenda@mps.hr, nives.z-poje@mps.hr i melita.banek@mps.hr
3. Hrvatskoj udruzi poslodavaca na adresu: glavni.direktor@hup.hr
4. Pismohrana, ovdje